

Hudba

VEDOMOSTNÁ SÚŤAŽ O REFORMÁCII pre kolektívy k 500. výročiu reformácie

Správne odpovede

Za 1 bod:

1. Aké hudobné vzdelanie mal Martin Luther?
Navštevoval artistickú fakultu Univerzity v Erfurte. Jeho hudobné vzdelanie bolo na profesionálnej úrovni. Bol výborným hráčom na lutnu.
2. Ktorý hudobný skladateľ bol označovaný ako 5. evanjelista?
Johann Sebastian Bach
3. Kto je zakladateľ hudobného školstva na Slovensku?
Leonard Stöckel

Za 2 body:

4. Čo je Deutsche Messe?
Nový bohoslužobný poriadok Deutsche Messe (1525), ktorý Luther vypracoval spolu so svojím hudobným poradcom Johannom Walterom, umožnil popri speve kňaza aj všetkých veriacich a to v národnom jazyku.
5. Čo je Cithara Sanctorum (čo je to, autor)?
Prvý notovaný kancionálom na území Slovenska. Autorom je Juraj Tranovský . Len v 17. storočí vyšla 11. krát, pričom významné je vydanie z roku 1684, ktorého redaktorom bol Daniel Sinapius Horčička, ktorý zaradil 84 nových piesní domácich autorov.
6. Uveď príklad minimálne troch Lutherových piesní z evanjelického spevníka. (za 3 piesne 2 body, za 2 piesne 1 bod, za 1 pieseň 0,5 boda)
*Príd' spasenie pohanov,
Anjeli z nebies výsosti,
Kristus Pán vstal z mŕtvych,
Ó, príd' Duchu Svätý,
Prosme vrúcne Ducha Svätého,
Hrad prepevný,
Zachovaj nás v svojom slove,
Príd' Stvoriteľ',
Ach, Bože, zhliadni z výsosti,
Keby Pán Boh nebol s nami,
Nech Boh nám je milostivý,
Z hlbokosti k Tebe volám,
Človeče, chceš byť spasený,
Muž, čo v bázni*
7. Ako ovplyvnila reformácia chrámový spev?
 - hudba a teológia musia byť v jednote.
 - zdôrazňuje aj myšlienku jednoty slova a hudby

- dôraz na správnu deklamáciu – hudobné stvárnenie textu, ktoré má zodpovedať akcentom hovorenej reči Podľa toho sa má spievaná hudba podriaďovať zrozumiteľnosti slova, ktoré skladba obsahuje.
- spev celého zhromaždenia počas služieb Božích vychádza z učenia o všeobecnom kňazstve
- popri speve kňaza aj spev všetkých veriacich a to v národnom jazyku
- v rámci bohoslužby aj viachlasné - polyfónne, či homofónne komponované vokálne skladby a poskytoval priestor i pre inštrumentálnu - nástrojovú hudbu.

Za 3 body:

8. Opíš Lutherov pohľad na hudbu a argumentuj jeho citátmi.
*Podľa Luthera má hudba **Božský pôvod** a je to mimoriadny dar, ktorý **existuje od počiatku sveta**. Jeho tézy o hudbe sa dajú stručne vyjadriť slovami „Hudba je Boží dar, a tým mimoriadny dar, ktorý je tu od vzniku sveta. Všetko naokolo, čo nás obklopuje, znie – vietor, stromy, rieky, celá príroda, ktorú stvoril Boh. Mimoriadny význam v týchto zvukoch, ktoré nás obklopujú od vzniku sveta, majú zvieratá a hlavne svojim spevom vtáci.“ Z toho vyplýva jeho názor, že **hudba a teológia musia byť v jednote**.*
9. Vymenuj aspoň 3 evanjelických hudobných skladateľov, ktorí pôsobili na území Slovenska v 16. a 17. storočí.
Joachim Birkholtz , Leonard Stöckel, J. Kusser, J. Šimbracký, Z. Zatewutius, G. Plotz, J. Miska,. Juraj Tranovský
10. Z koho pozostával hudobno – interpretačný aparát v 16. a 17. storočí v evanjelických kostoloch?
Hudobno - interpretačný aparát pozostával spravidla z kantora, ktorý viedol žiacky zbor, z organistu a k nim sa mohli príležitostne pripojiť aj ďalší hudobníci – speváci alebo hráči na hudobné nástroje.